

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

โครงการทบทวนและจัดทำแผน ยุทธศาสตร์สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ พ.ศ. 2560-2564(ฉบับปรับปรุง)

โดย ราตรี ประสมทรัพย์

วันที่ 5 มีนาคม 2562 เวลา 8.30 – 12.00 น.

ณ ห้องบอลรูม 2 ชั้น 3 โรงแรมดิเอ็มเพอร์ กรุงเทพฯ

สคช.มีภารกิจหลักในการพัฒนาระบบคุณวุฒิ วิชาชีพ สนับสนุนกลุ่มอาชีพหรือกลุ่มวิชาชีพในการจัดทำมาตรฐานอาชีพให้ได้มาตรฐานสากล และให้การรับรององค์กรที่มีหน้าที่รับรอง สมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพ ซึ่งที่ผ่านมา สคช. ได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์สถาบันฯ เพื่อใช้ดำเนินการมาระยะหนึ่ง

ด้วยประเด็นความท้าทายต่างๆ ที่เกิดขึ้น อาทิ การประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 และนโยบายต่างๆตามแนวทางการพัฒนาประเทศ สคช.จึงต้องมีการทบทวน ยุทธศาสตร์และการดำเนินงานของสถาบันเพื่อให้มี ทิศทางการดำเนินงานและการบริหารจัดการที่ สอดคล้องกับบริบทต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป

1. เพื่อทบทวนและจัดทำแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2554 และสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลและยุทธศาสตร์ประเทศ ทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการพัฒนาสมรรถนะตามความต้องการกำลังคนของประเทศ
2. เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการให้การดำเนินงานของสถาบันฯ มีบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจน และสามารถบูรณาการแผนการดำเนินงานระดับประเทศร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. เพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการดำเนินงานของสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ ตอบสนองและสนับสนุนนโยบายรัฐบาลได้อย่างเป็นรูปธรรม สามารถนำไปใช้ในการดำเนินงานได้จริง รวมทั้งตอบสนองความต้องการของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

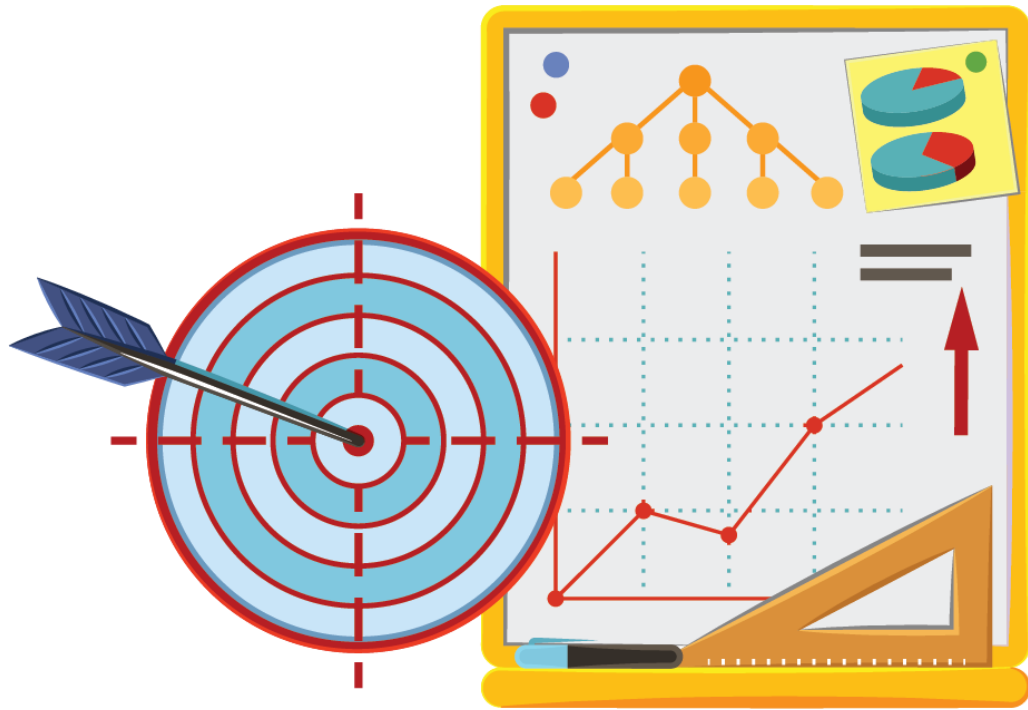
วัตถุประสงค์ของการประชุมในครั้งนี้

- เพื่อวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ในการหาจุดแข็ง จุดอ่อน จากปัจจัยภายใน และหาโอกาสและอุปสรรคจากปัจจัยภายนอกใหม่ที่ทันสมัย
- ขอข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อแนวทางการดำเนินงาน

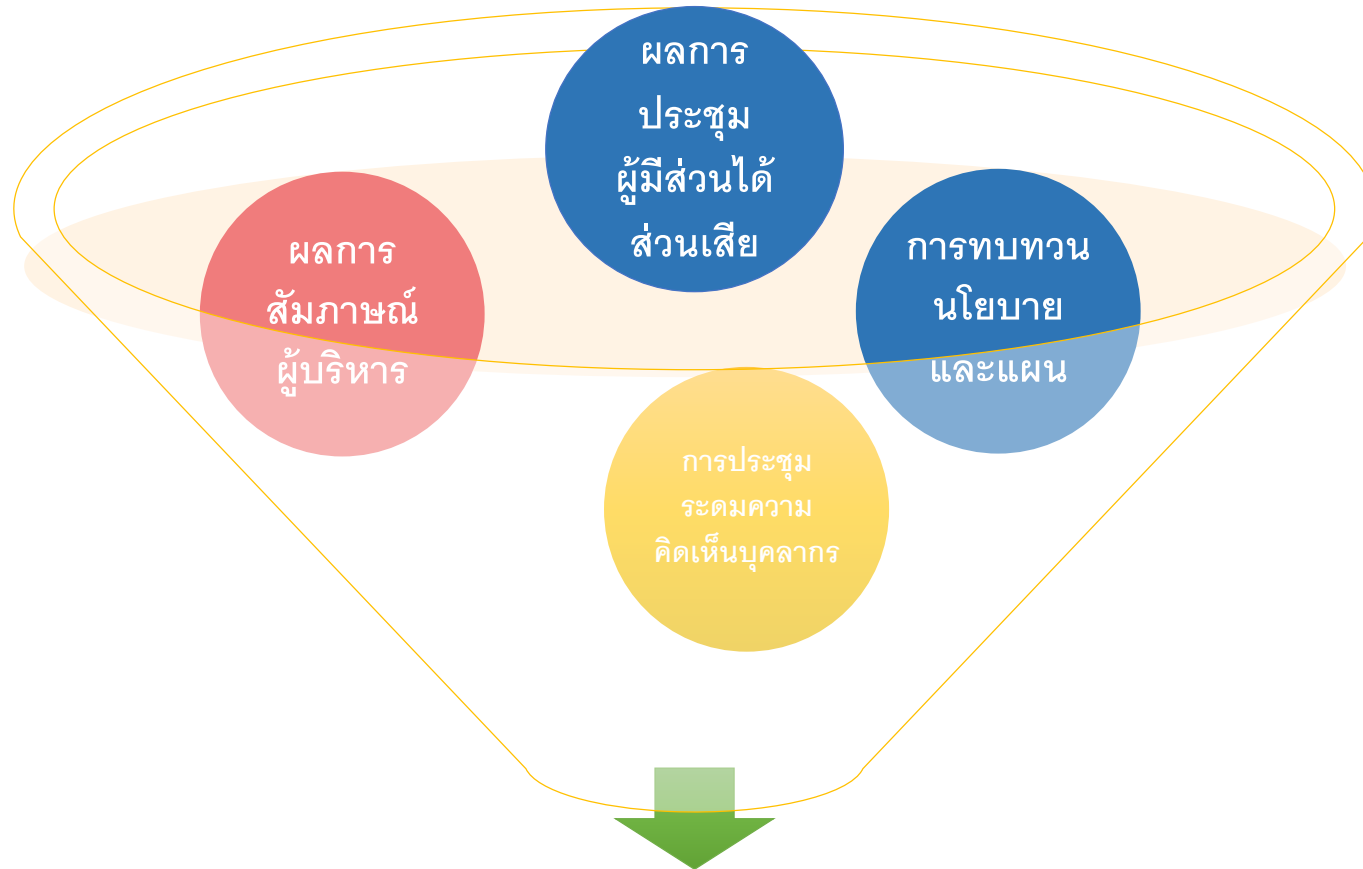
โครงสร้าง การนำเสนอ

- หลักการและแนวคิดการจัดทำแผนยุทธศาสตร์
- ข้อมูลสนับสนุนในการระดมความคิด

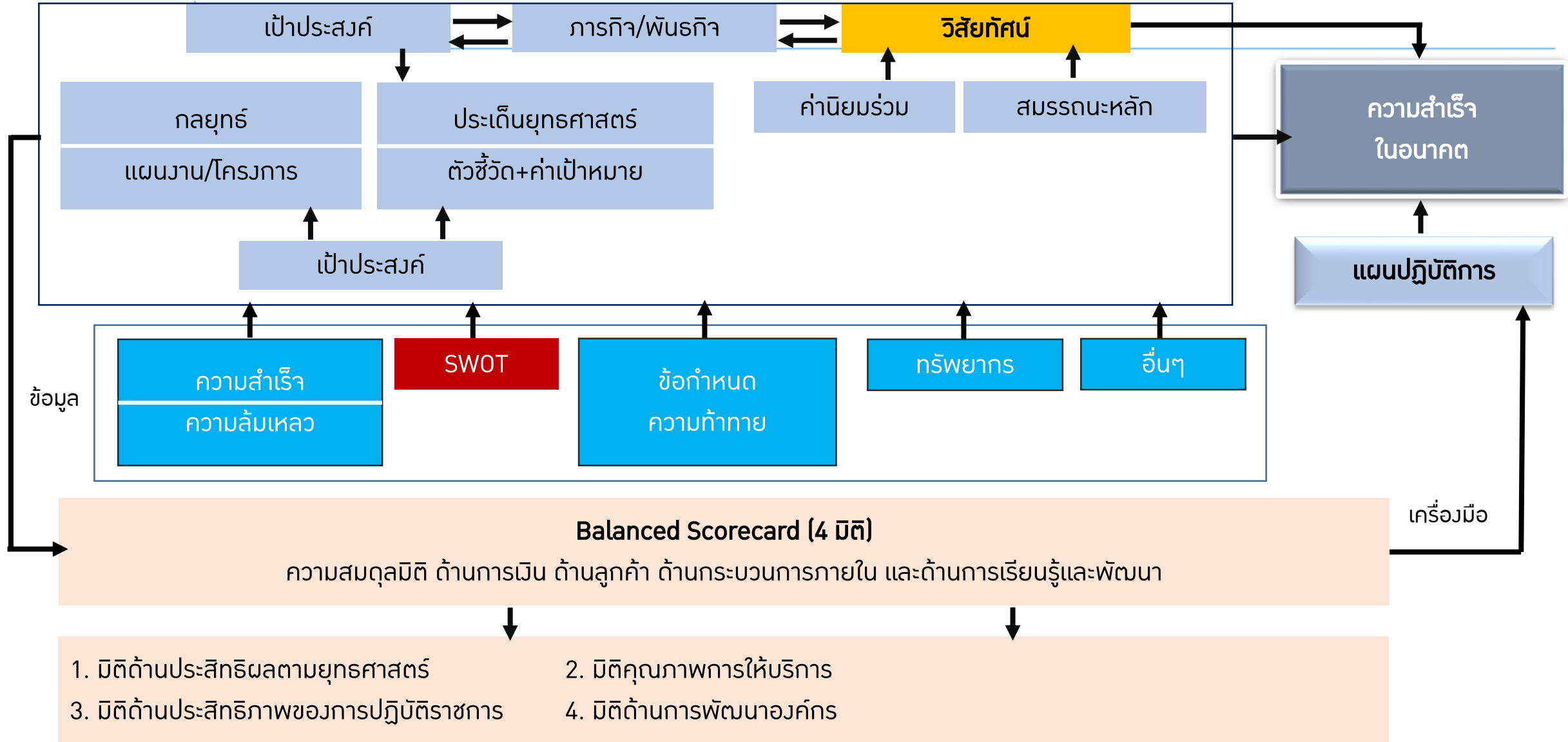
หลักการและแนวความคิด การจัดทำแผน ยุทธศาสตร์

บทสรุปของการทบทวนและจัดทำแผนยุทธศาสตร์

แผนยุทธศาสตร์สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ
พ.ศ. 2560-2564 (ฉบับปรับปรุง)

กรอบแนวคิดในการจัดทำยุทธศาสตร์ให้บรรลุเป้าประสงค์องค์กร

กรอบในการจัดทำ SWOT Analysis

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กร

เพื่อเข้าใจจุดอ่อน จุดแข็งของตัวเอง

เพื่อค้นหาโอกาสและอุปสรรคที่ต้องเผชิญ

การวิเคราะห์ปัจจัยภายใน

การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก

การวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อน

การวิเคราะห์โอกาสและอุปสรรค

ข้อสรุป SWOT

นโยบายทางการเมือง และความเกี่ยวข้องของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

สภาพเศรษฐกิจของประเทศ

การตอบรับของสภาพแวดล้อมทางสังคม เช่น วัฒนธรรม พฤติกรรมของ ผู้บริโภค ระบบการศึกษา ขนบธรรมเนียมประเพณี

ความชัดเจนของกฎหมายและผลกระทบต่อภาคอุตสาหกรรม

ผลกระทบต่อความเจริญทางเทคโนโลยีและระบบ IT ที่มีต่อการดำเนินงาน

สิ่งแวดล้อม ที่จะถูกกระทบ

กลยุทธ์ (Strategy)	การวางแผนเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม การพิจารณา จุดแข็ง จุดอ่อน ของกิจการ
โครงสร้างองค์กร	ลักษณะโครงสร้างขององค์กรที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจหน้าที่และความ รับผิดชอบ รวมถึงขนาดการควบคุม การรวมอำนาจ และการกระจายอำนาจของผู้บริหาร การแบ่งโครงสร้างงานตามหน้าที่ ตามผลิตภัณฑ์ ตามลูกค้า ตามภูมิภาคได้อย่างเหมาะสม
รูปแบบ	การบริหารในการทำงาน มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งโดยเฉพาะแนวทางการบริหาร จะมีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิดของพนักงานภายในองค์กร
ระบบ	เป็นการวิเคราะห์ถึงระบบงานขององค์กรในทุก ๆ เรื่อง ทั้งเรื่องระบบการบริหารจัดการ ระบบการปฏิบัติงาน เช่น ระบบสารสนเทศ ระบบการวางแผน ระบบงบประมาณ ระบบการควบคุม ระบบการจัดซื้อ ระบบในการสรรหาและคัดเลือกพนักงาน ระบบในการฝึกอบรม ตลอดจนระบบในการจ่ายผลตอบแทน
บุคลากร	การคัดเลือกบุคลากรที่มีความสามารถ การพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง
ทักษะ	เป็นการพิจารณาถึงทักษะหรือความเชี่ยวชาญขององค์กรโดยรวมว่ามีความเชี่ยวชาญหรือมีความชำนาญในด้านใด
ค่านิยม	ค่านิยมร่วมกันระหว่างคนในองค์กร ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

เศรษฐกิจ	• ความเพียงพอของงบประมาณ • ผลกระทบของสภาพเศรษฐกิจต่อภาระงานของหน่วยงาน • การพัฒนาทางเศรษฐกิจทำให้เกิดความวุ่นวายในการจัดการทางสังคม • ตลาดแรงงานวิชาชีพ
สังคมและวัฒนธรรม	• ผลของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมที่มีต่อหน่วยงาน • ความคาดหวังของประชาชน • ความร่วมมือขององค์กรภายนอก • คุณภาพชีวิตของประชาชนในสังคม • โอกาสในการสร้างเครือข่ายทางราชการ
การเมือง	• นโยบายของรัฐบาลที่มีผลกระทบต่อบทบาทและความรับผิดชอบ • การแทรกแซงจากการเมือง • การเปลี่ยนแปลงผู้นำทางทางการเมือง/ผู้นำระดับสูง • ความร่วมมือกับองค์กรภายนอกทั้งในระดับชาติและนานาชาติ
เทคโนโลยี	ผลของความเจริญทางเทคโนโลยีและระบบสารสนเทศที่มีผลต่อการดำเนินงานของหน่วยงาน
กฎหมาย	• ผลของกฎหมายที่มีต่อบทบาทและหน้าที่ของหน่วยงาน • ปัญหาที่เกิดขึ้นจากกฎหมายที่กำหนดของรัฐต่อการบริหารของหน่วยงาน • พระราชบัญญัติการปฏิบัติหน้าที่ที่มีผลกระทบอย่างไรต่อหน่วยงาน

ข้อมูลสนับสนุนการระดมความคิด

แผนการพัฒนาประเทศที่สำคัญ

บริบทแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง

สถานการณ์ด้านกำลังคน

ข้อมูลสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพและผลการดำเนินการ
ที่ผ่านมา

วิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (เดิม)

แผนการพัฒนาประเทศ ที่สำคัญ

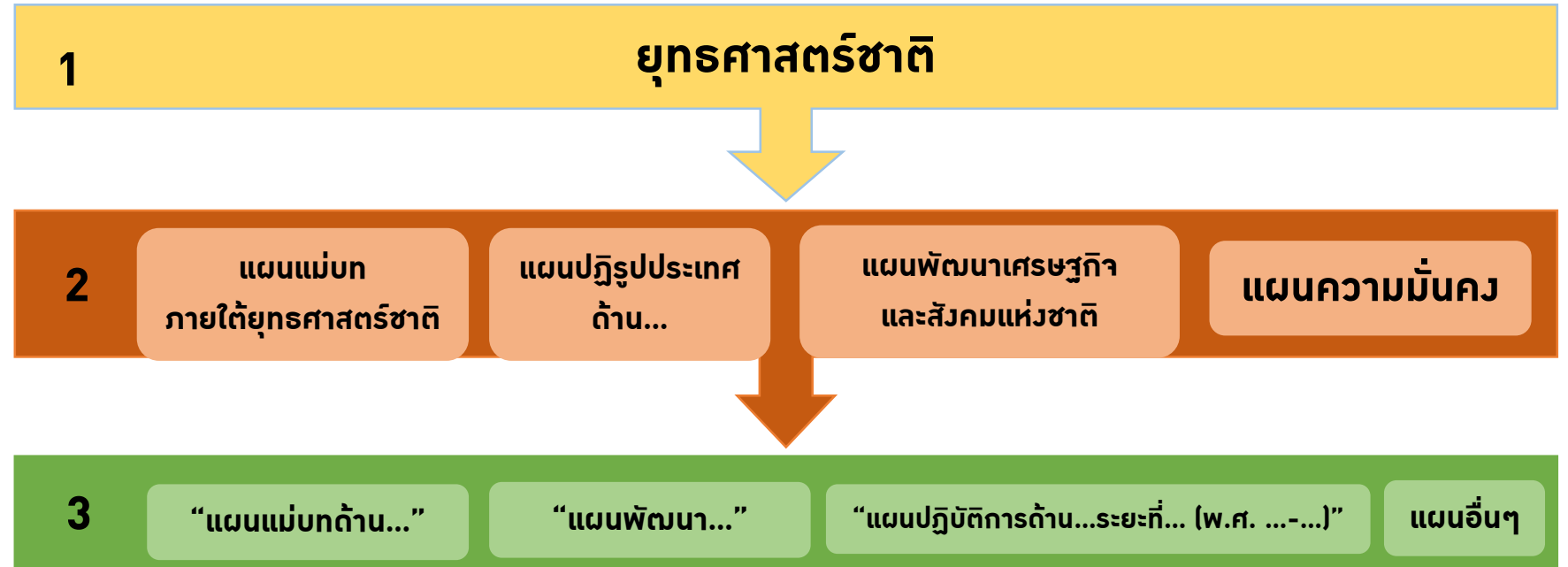
กรอบการถ่ายระดับแผนพัฒนาประเทศ

- แผนระดับที่ 1

- แผนระดับที่ 2

- แผนระดับที่ 3

- คือ แผนที่จัดทำขึ้นเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของแผนระดับที่ 1 และแผนระดับที่ 2 ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ หรือจัดทำขึ้นตามกฎหมายกำหนด หรือจัดทำขึ้นตามพันธกรณีหรืออนุสัญญาระหว่างประเทศ โดยรวมถึงแผนปฏิบัติการทุกระดับ แต่ไม่นับรวมแผนปฏิบัติราชการในแต่ละปีงบประมาณของส่วนราชการ

หมายเหตุ: 4 ธันวาคม 2560 ครม. มีมติกำหนดการตั้งชื่อแผนในระดับที่ 3 ให้ใช้ชื่อว่า “แผนปฏิบัติการด้าน...ระยะที่... (พ.ศ. ...-...)” เว้นแต่ได้มีการระบุชื่อแผนไว้ในกฎหมายก่อนที่จะมีมติ ครม.วันที่ 4 ธันวาคม 2560 เช่น พระราชบัญญัติ พระราชกำหนด พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง มติ ครม. เป็นต้น ให้นำชื่อแผนว่า แผนแม่บทด้าน...แผนพัฒนา... หรือ แผนอื่นๆ... จึงจะสามารถใช้ชื่อแผนตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายนั้นๆ

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (2561 – 2580)

“ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

1.ด้านความมั่นคง เพื่อบริหารจัดการสภาวะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกกระดับ และทุกมิติ	2.ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน เน้นการยกระดับศักยภาพในหลากหลายมิติ ควบคู่กับการขยายโอกาสของประเทศไทยในเวทีโลก	3. ด้านพัฒนาและเสริมสร้างทรัพยากรมนุษย์ คนไทยในอนาคต มีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 และมีคุณธรรม
4. ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ กระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม เพิ่มโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามาเป็นกำลังของการพัฒนาประเทศในทุกระดับ	5. ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม คำนึงถึงความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของประชาชนให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เกิดผลลัพธ์ต่อความยั่งยืน	6.ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารภาครัฐ การปรับเปลี่ยนภาครัฐ ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม”

เป้าหมายการพัฒนาประเทศในภาพรวม

“ประเทศไทยมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน”

โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐ ของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ

เป้าหมายการพัฒนาประเทศ

“ประเทศไทยมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน”

1 ด้านความมั่นคง

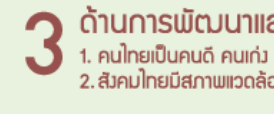

1. ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุข
2. บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ
3. กองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง
4. ประเทศไทยมีบทบาทด้านความมั่นคงเป็นที่ยอมรับและได้รับการยอมรับโดยประชาคมระหว่างประเทศ
5. การบริหารจัดการความมั่นคงมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

1. ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน
2. ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น

3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

1. คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21
2. สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต

4 ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

1. สร้างความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ
2. กระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม เพิ่มโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศในทุกๆระดับ
3. เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการจัดการตนเองเพื่อสร้างสังคมคุณภาพ

5 ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

1. อนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ให้คนรุ่นต่อไปได้ใช้อย่างยั่งยืน มีสมดุล
2. พัฒนาและสร้างใหม่ฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อลดผลกระทบจากการพัฒนา สังคม เศรษฐกิจของประเทศ
3. ใช้ประโยชน์และสร้างการเติบโตบนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมดุลภายในขีดความสามารถของระบบนิเวศ
4. ยกระดับกระบวนการผลิต เพื่อกำหนดอนาคตประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม บนหลักการมีส่วนร่วม และธรรมาภิบาล

6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

1. ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส
2. ภาครัฐมีขนาดที่เล็กลง พร้อมปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง
3. ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดภัย ยุติธรรม และประพฤติมิชอบ
4. กระบวนการยุติธรรม เป็นไปเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมของประเทศ

ด้านความมั่นคง

พัฒนาและเสริมสร้างคนในทุกภาคส่วนมีอาชีพการงานและมีรายได้เพียงพอ

ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

ยกระดับศักยภาพ ทักษะ สมรรถนะแรงงานอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับความสามารถเฉพาะบุคคล

- มีงานทำตามหลักการงานที่มีคุณค่า
- มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะทางการเงิน มีการวางแผนทางการเงินและการออม
- มีการพัฒนาระบบการเรียนรู้ การเป็นผู้ประกอบการใหม่

ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

เพิ่มผลิตภาพและคุ้มครองแรงงานไทยให้เป็นแรงงานฝีมือที่มีคุณภาพและความริเริ่มสร้างสรรค์/มีความปลอดภัยในการทำงาน/จัดโครงสร้างค่าจ้างตามความสามารถและประสบการณ์

- พัฒนากำลังแรงงานในพื้นที่ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาของกลุ่มจังหวัดและบริบทของเมือง

จุดเน้นด้านแรงงานในยุคศาสตร์ชาติ

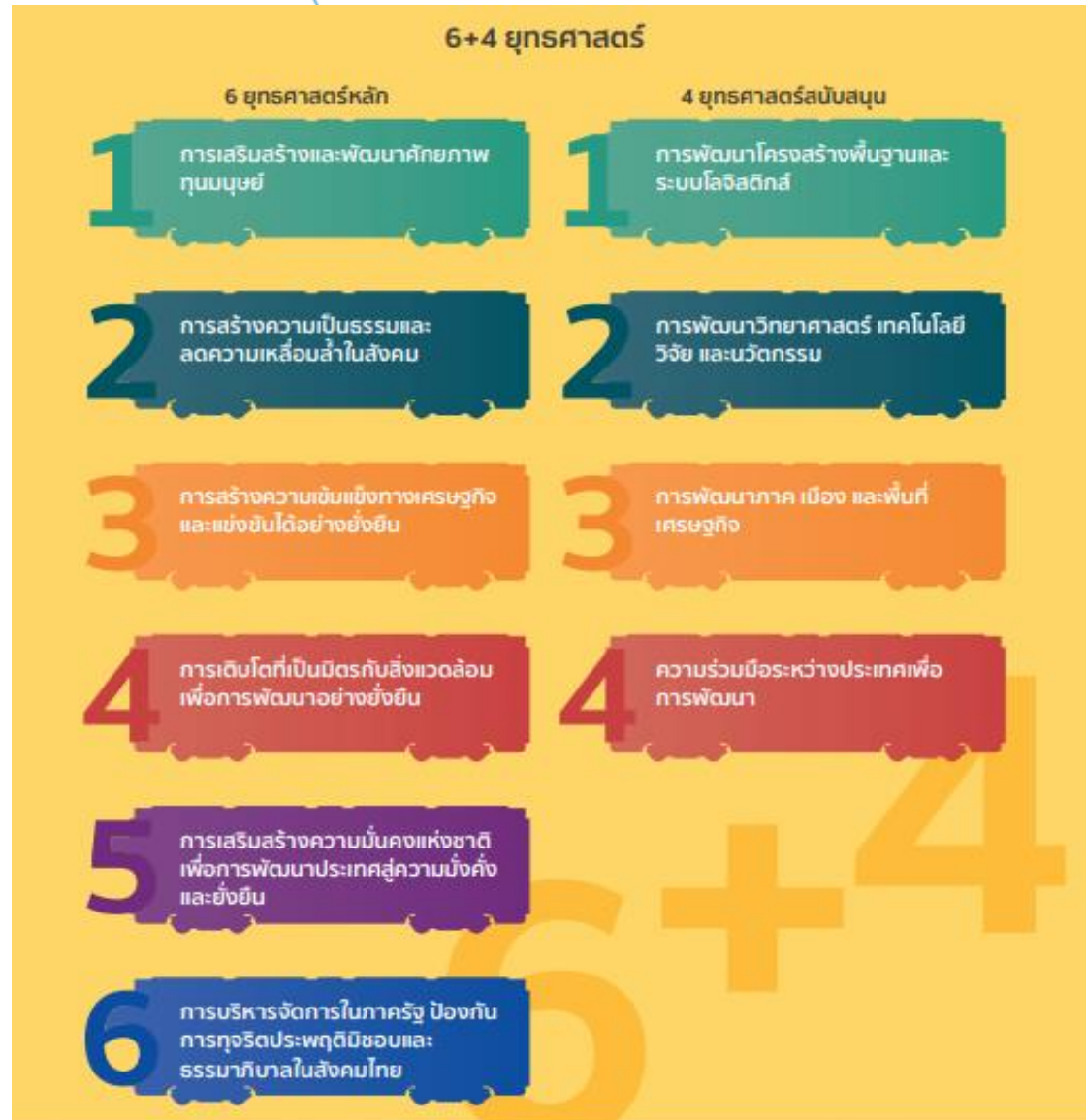
ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

การเกษตรสร้างมูลค่า (เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ)

- อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต (อุตสาหกรรมชีวภาพ อุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล อุตสาหกรรมและบริการขนส่งและโลจิสติกส์)
- ด้านการท่องเที่ยว (ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม ท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย ท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ ท่องเที่ยวเชื่อมโยงภูมิภาค)
- เศรษฐกิจฐานผู้ประกอบการยุคใหม่ (ผู้ประกอบการอัจฉริยะ การสร้างโอกาสเข้าถึงการเงิน การตลาด ข้อมูล)

ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

- เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจฐานชีวภาพให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- เพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐานชีวภาพทางทะเล

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 มุ่งพัฒนาให้คนไทยทุกช่วงวัย เป็นคน ที่ สมบูรณ์ มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย ค่านิยมที่ดี มีจิต สสาธารณะ และมีความสุข โดยมีสุขภาวะและสุขภาพที่ดี ครอบครัว อบอุ่น **เป็นคนเก่งที่มีทักษะความรู้ความสามารถและพัฒนาตนเอง ได้ต่อเนื่องตลอดชีวิต** รวมถึงมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม ได้รับความเป็นธรรมในการเข้าถึงทรัพยากรและบริการทางสังคมที่มี คุณภาพ ผู้ด้อยโอกาสได้รับการพัฒนาศักยภาพ รวมทั้งชุมชนมี ความเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้

หลักการสำคัญ

- ยึด หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ยึด คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา
- ยึด วิสัยทัศน์ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี
- ยึด เป้าหมายอนาคตประเทศไทย ปี 2579
- ยึด หลักการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ลดความเหลื่อมล้ำบนพื้นฐานการใช้ภูมิปัญญาและนวัตกรรม
- ยึด การปฏิบัติให้เกิดสัมฤทธิ์ผลอย่างจริงจัง

วัตถุประสงค์

- เพื่อ วารากฐานให้คนไทยเป็นคนที่มีสมบูรณ์
- เพื่อ ให้คนไทยมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและ สังคม
- เพื่อ ให้เศรษฐกิจเข้มแข็ง แข่งขันได้ มีเสถียรภาพ และมีความยั่งยืน
- เพื่อ รักษาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อม
- เพื่อ ให้การบริหารราชการแผ่นดินมีประสิทธิภาพ โปร่งใส กันทศมัย
- เพื่อ ให้มีการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค
- เพื่อ ผลักดันให้ประเทศไทยมีความเชื่อมโยงกับประเทศต่างๆ

“คนไทยมีคุณลักษณะเป็นคนไทยที่สมบูรณ์มีวินัย มีทัศนคติและพฤติกรรมตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีความเป็นพลเมืองตื่นรู้ มีความสามารถในการปรับตัวได้อย่างรู้เท่าทันสถานการณ์ มีความรับผิดชอบและทำประโยชน์ต่อส่วนรวม มีสุขภาพกายและใจที่ดีที่มีความเจริญก้าวหน้าทางจิตวิญญาณ มีวิถีชีวิตที่พอเพียง และมีความเป็นไทย”

“มีผู้ประกอบการรุ่นใหม่และเป็นสังคมผู้ประกอบการ ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กที่เข้มแข็งสามารถใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลในการสร้างสรรค์คุณค่าสินค้าและบริการ”

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์

- วัยแรงงานมีความรู้และทักษะเป็นไปตามความต้องการของตลาดงานและมีทักษะทางการเงินเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ
- ผู้ที่ได้รับการรับรองคุณวุฒิวินิจฉัยและผู้ผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติเพิ่มขึ้น
- คนไทยมีการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลและมีความสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง
- พัฒนาระบบประกันสุขภาพของแรงงานต่างชาติ
- ยกระดับศูนย์ฝึกอบรมแรงงานเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ และแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

- วางแผนและพัฒนาภาคการผลิตและบริการอุตสาหกรรมอนาคต
- เพิ่มผลผลิตการผลิตของประเทศ และของปัจจัยแรงงาน
- มาตรการจูงใจสถานประกอบการให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้พัฒนาบุคลากร/แรงงาน
- สนับสนุนการพัฒนาทักษะและการเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือโดยเสรี

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

- สัดส่วนแรงงานนอกระบบที่อยู่ภายใต้ประกันสังคม และที่เข้าร่วมกองทุนการออมแห่งชาติเพิ่มขึ้น
- เร่งรณรงค์และประชาสัมพันธ์ให้แรงงานนอกระบบตระหนักถึงประโยชน์ของการสร้างหลักประกันในวัยเกษียณและประโยชน์จากระบบประกันสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ 7 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบ โลจิสติกส์

- การเพิ่มประสิทธิภาพแรงงานโดยการบูรณาการตลาดแรงงานแบบครบวงจร

ยุทธศาสตร์ที่ 8 การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม

- เชื่อมโยงระบบจ้างงานแรงงานต่างด้าว-การประกันสุขภาพ-การเข้าเมือง

ยุทธศาสตร์ที่ 10 ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา

- การพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานตามมาตรฐานสากล
- การจัดสรรและการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและแรงงานที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน
- ร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อพัฒนาขีดความสามารถด้านทักษะของแรงงานและมาตรฐานแรงงาน

จุดเน้นด้านแรงงานในแผนการปฏิรูปประเทศ

เป้าหมายการปฏิรูปประเทศ

“ประชาชนมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ”

แผนการปฏิรูปประเทศ

ด้านสังคม

- การสร้างระบบให้คนไทยมีบำนาญบำนาญหลังพ้นวัยทำงาน
- การปรับปรุงสิทธิประโยชน์ที่ได้รับจากสวัสดิการต่างๆ ให้เหมาะสมและเป็นธรรม
- การเสริมสร้างศักยภาพผู้สูงอายุในการทำงาน
- การเสริมสร้างอาชีพคนพิการ
- พัฒนาระบบสมาชิกชุมชน
- ปรับปรุงกฎหมายด้านสวัสดิการชุมชน

ด้านเศรษฐกิจ

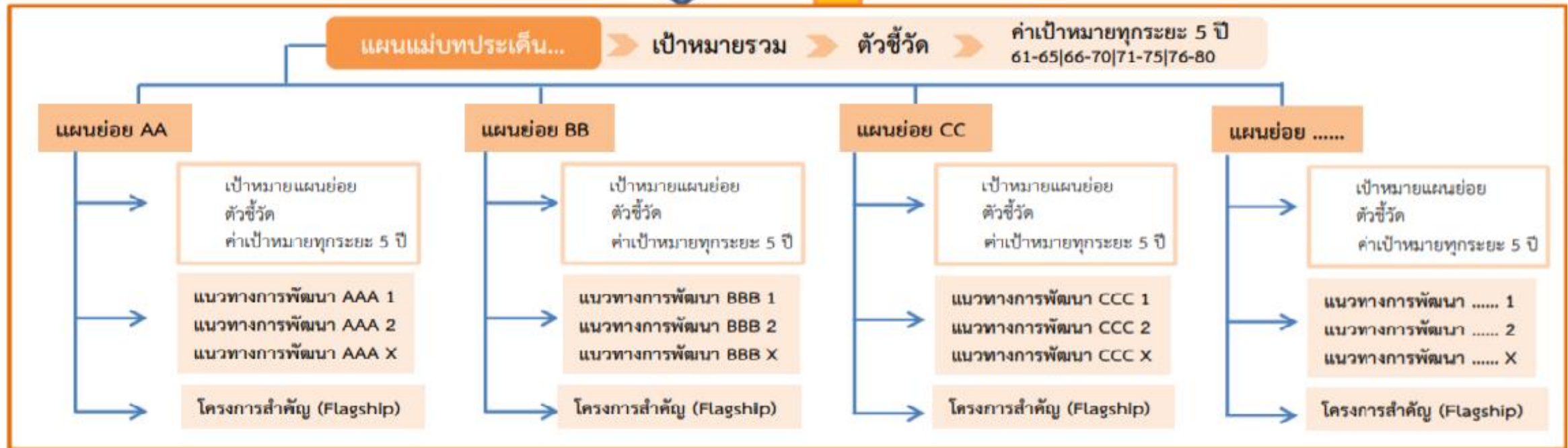
- การเพิ่มผลิตภาพแรงงาน
- การมีระบบการฝึกวิชาชีพอาชีวศึกษาและการพัฒนาระดับอุดมศึกษาให้กับนักเรียนและแรงงาน
- การส่งเสริมให้แรงงานเข้าถึงแหล่งทุนเพื่อพัฒนาทักษะอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม
- การสร้างแรงงานคุณภาพ (Super Worker) และเชื่อมโยงแรงงานสู่ตลาดอย่างครบวงจร
- การขยายความคุ้มครองของกองทุนประกันสังคมให้ครอบคลุมกลุ่มแรงงานนอกระบบและเกษตรกร
- การสนับสนุนการเคลื่อนย้ายของแรงงาน (Labour Mobility)

ร่างแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

ยุทธศาสตร์ชาติ

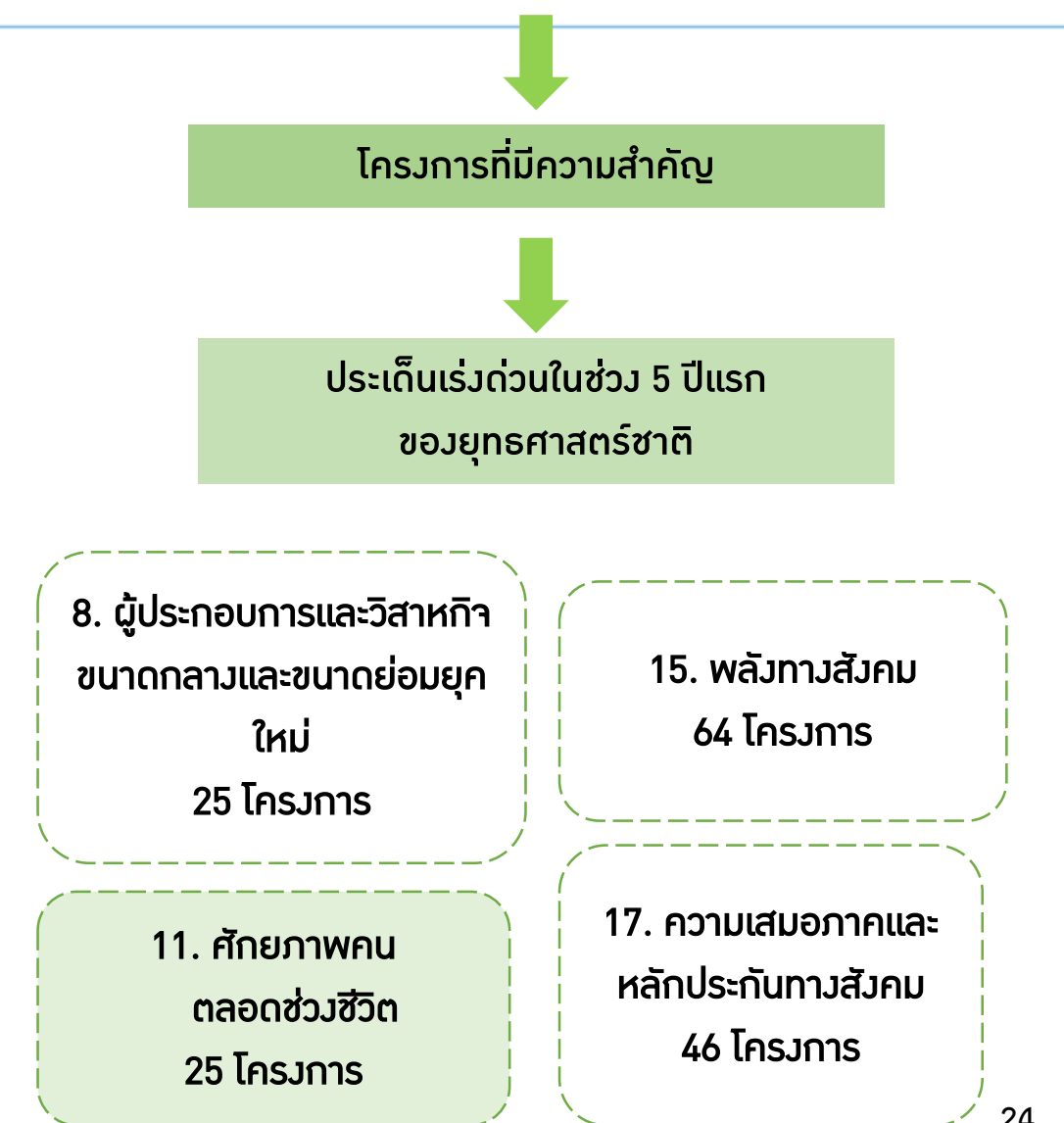
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

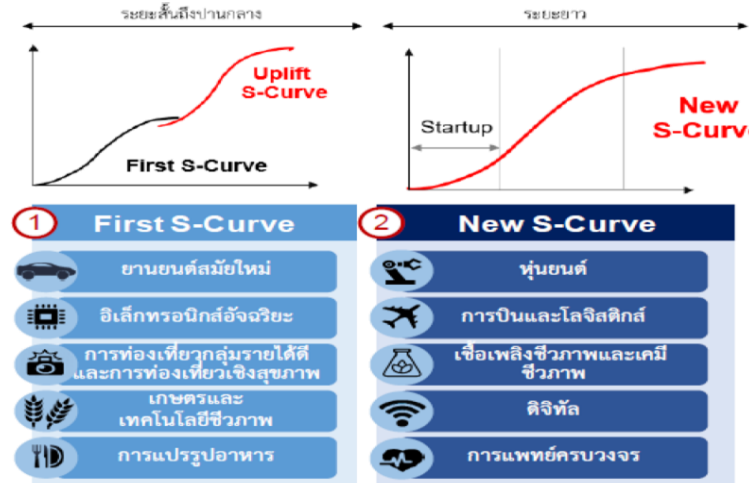
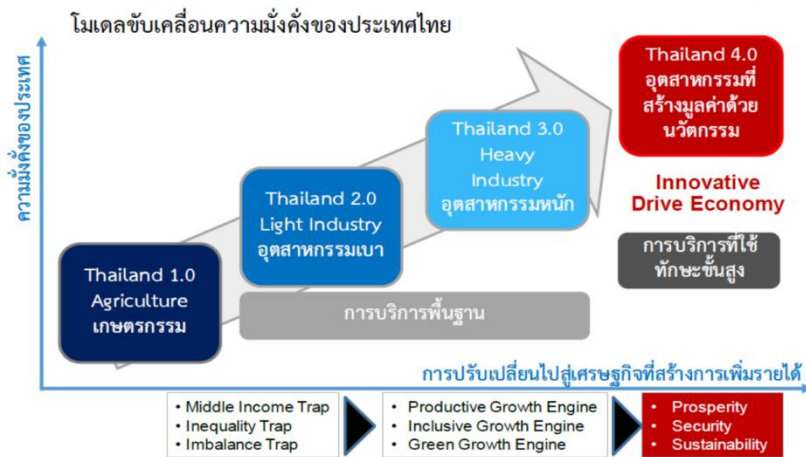
แผนแม่บทฯ 23 ฉบับ: แผนงาน/โครงการที่มีความสำคัญ

1. ความมั่นคง 174 โครงการ	2. การต่างประเทศ 11 โครงการ	3. การเกษตร 27 โครงการ	4. อุตสาหกรรมและ บริการแห่งอนาคต 35 โครงการ
5. การท่องเที่ยว 20 โครงการ	6. พื้นที่และเมือง น่าอยู่อัจฉริยะ 58 โครงการ	7. โครงสร้าง พื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล 94 โครงการ	9. เขตเศรษฐกิจ พิเศษ 81 โครงการ
10. การปรับเปลี่ยน ค่านิยมและ วัฒนธรรม 13 โครงการ	12. การพัฒนาการ เรียนรู้ 34 โครงการ	13. การเสริมสร้าง ให้คนไทยมีสุขภาวะ ที่ดี 22 โครงการ	14. ศักยภาพการ กีฬา 7 โครงการ
16. เศรษฐกิจฐาน ราก 63 โครงการ	18. การเติบโตอย่าง ยั่งยืน 56 โครงการ	19. การบริหาร จัดการน้ำที่ระบบ 19 โครงการ	20. การบริการ ประชาชนและ ประสิทธิภาพของ ภาครัฐ 8 โครงการ
21. การต่อต้าน ทุจริตและประพฤติ มิชอบ 3 โครงการ	22. กฎหมายและ กระบวนการ ยุติธรรม 5 โครงการ	23. การวิจัยและ พัฒนานวัตกรรม 13 โครงการ	

โครงการทั้งหมดที่รองรับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- Thailand 4.0 มุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเศรษฐกิจเพื่อเปลี่ยนผ่านประเทศไทยจากการขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยอุตสาหกรรมหนักไปสู่ “Value Based Economy” หรือ “เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม”
- การพัฒนาพื้นที่ EEC ให้มีความสำคัญกับ 10 อุตสาหกรรม New Growth Engine
- (ร่าง) ยุทธศาสตร์การวิจัยและนวัตกรรม 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) มีแนวทางการพัฒนา คือ ผลิตบุคลากร และสร้างความรู้ ตามความต้องการของตลาด
- ยุทธศาสตร์ประชากรฐของรัฐบาล คสช. มีโครงการเพื่อรองรับเกี่ยวกับการพัฒนาอาชีพตามมิติต่าง ๆ เช่น การฝึกอบรมอาชีพและการศึกษา
- (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา มีเป้าหมายสำคัญเร่งด่วน คือแนวทางการปรับหลักสูตรการจัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปสู่หลักสูตรฐานสมรรถนะ
- แนวทางการพัฒนาประเทศด้านการเตรียมคนสู่ศตวรรษที่ 21 ต้องมีการปรับเปลี่ยนคนไทย จากคนไทยที่มีความรู้ความสามารถและทักษะที่จำกัด เป็น คนไทยที่มีความรู้ และทักษะสูง มีความสามารถในการริรสรรค่นวัตกรรม

มาตรการพัฒนา “คุณภาพชีวิต” ผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ

หลักการ: วัตถุประสงค์และให้ความช่วยเหลืออย่างถูกต้อง

คัดค้านและผู้มีรายได้ต่ำกว่าปีละ 3 หมื่นบาททุกคน

บูรณาการหน่วยงานรัฐเพื่อแก้ปัญหาความยากจนแบบเบ็ดเสร็จ

การมีงานทำ: จัดหางานที่เหมาะสมและส่งเสริมการประกอบสัมมาชีพ

4D

1 การฝึกอาชีพและการศึกษา: ฝึกทักษะ ให้ความรู้ และทำให้เข้าถึงการศึกษาอย่างเท่าเทียม

2 การเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบ: เข้าถึงสินเชื่อและแก้ไขปัญหาหนี้ในระบบแบบบูรณาการ

3 การเข้าถึงสิ่งจำเป็นพื้นฐาน

4 การเข้าถึงสิ่งจำเป็นพื้นฐาน

สนับสนุนให้เข้าถึงสิ่งจำเป็นในชีวิต เช่น ที่อยู่อาศัย ที่ดินทำกิน การออมเพื่อการเกษียณ เป็นต้น

สถานการณ์และบริษัท ที่เปลี่ยนแปลงไป

โครงสร้างประชากรไทย

จำนวนประชากรรวมเริ่มลดลง ขณะที่จำนวนประชากรผู้สูงอายุมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

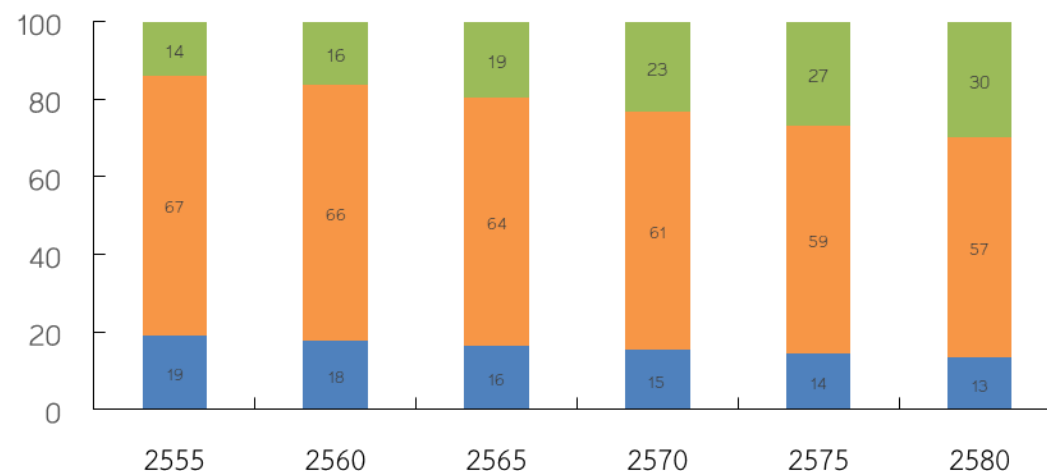
เกิดน้อย

TFR
2560 = 1.6
2579 = 1.3

อายุยืน

อายุคาดเฉลี่ย ปี 2579
ชาย 75 ปี
หญิง 82 ปี

■ อายุ 0-14 ■ อายุ 15-59 ■ อายุ 60 ปีขึ้นไป

ปี 2548 เข้าสู่สังคมสูงวัย
(60 ปี+ > 10%)

ปี 2566 จะเข้าสู่สังคมสูงวัย
อย่างสมบูรณ์ (60 ปี+ > 20%)

ปี 2580 จะเข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัย
ระดับสุดยอด (60 ปี+ > 30%)

การเปลี่ยนแปลงในโลกของงานและอาชีพ

แนวโน้มเทคโนโลยีที่สำคัญแห่งอนาคต

- Big Data and Analytics การใช้ข้อมูลในการวิเคราะห์และสังเคราะห์
- Autonomous Robots หุ่นยนต์อัตโนมัติ ที่สามารถทำงานได้ในสภาพแวดล้อม ที่ปราศจากการควบคุมของมนุษย์
- Simulation การประเมินสถานการณ์จำลอง
- Horizontal and Vertical System Integration ระบบบริหารจัดการแบบบูรณาการ
- Industrial Internet of Things การใช้ประโยชน์ จากเทคโนโลยีที่เชื่อมต่อกับระบบอินเทอร์เน็ต
- Cyber Security การพัฒนาระบบความปลอดภัยในโลกไซเบอร์
- The Cloud การทำงานร่วมกันของเซิร์ฟเวอร์จำนวนมาก
- Additive Manufacturing การผลิตจะมีความทันสมัย รวดเร็ว ตอบสนองความต้องการลูกค้าเฉพาะรายได้ในปริมาณมาก
- Augmented Reality การส่งข้อมูลเสมือนจริงผ่านอุปกรณ์

อาชีพถูกทดแทนได้ยาก

อาชีพ ผู้คุมเครื่องจักร นักบำบัด
ผู้ออกแบบท่าเต้น วิศวกรฝ่ายขาย
นักสังคมสงเคราะห์

อาชีพที่ถูกทดแทน

อาชีพ เสมียน พนักงาน call center
พนักงานธนาคาร
พนักงานบรรจุของ

อาชีพ/สายงานใหม่

อาชีพ Data scientist, Business scientist,
Drone pilot, 3D printer food chefs,
Big data analyst

แรงงานนอกระบบ

แนวโน้มของโลก

แรงงานอิสระมีมากถึง
ร้อยละ 20-30

ในอนาคตจะมีการทำงานอิสระ
ผ่าน Online Platform มากขึ้น

แนวโน้มของไทย

แรงงานอิสระร้อยละ 30

แรงงานที่ทำงานประจำ
จำนวนไม่น้อยสนใจลาออกมา
ทำอาชีพอิสระ

ปัญหา

จากผลการสำรวจแรงงานนอกระบบปี 2560 พบว่า ประเทศไทยมีผู้มีงานทำ 37.7 ล้านคน เป็นผู้ทำงานที่ไม่ได้รับความคุ้มครองและไม่มีหลักประกันทางสังคมจากการทำงาน หรือที่เรียกว่า “แรงงานนอกระบบ” มีจำนวนมากถึง 20.8 ล้านคน หรือร้อยละ 55.2

คนทำอาชีพอิสระส่วนใหญ่เลือกไม่สมทบ
ประกันสังคม (แรงงานนอกระบบ)

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ทัศนคติและค่านิยมของคนรุ่นใหม่ที่มีแนวโน้มเปลี่ยนไปทำอาชีพนอกระบบ

เนื่องจากคนรุ่นใหม่ให้ความสำคัญกับความสมดุลระหว่างการทำงานกับชีวิตส่วนตัว ความยืดหยุ่นในการทำงาน โอกาสการทำงานต่างประเทศ มีจิตวิญญาณผู้ประกอบการสูง อิสระในการทำงาน สนใจอาชีพระบบเศรษฐกิจแบบ Gig Economy

อุปสรรค

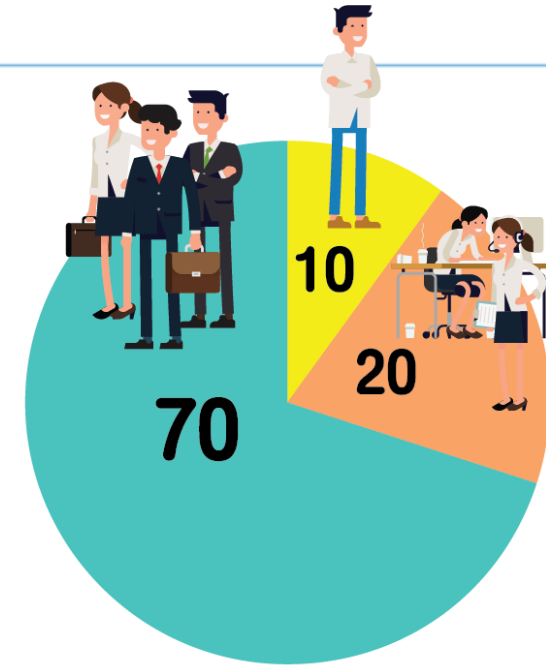
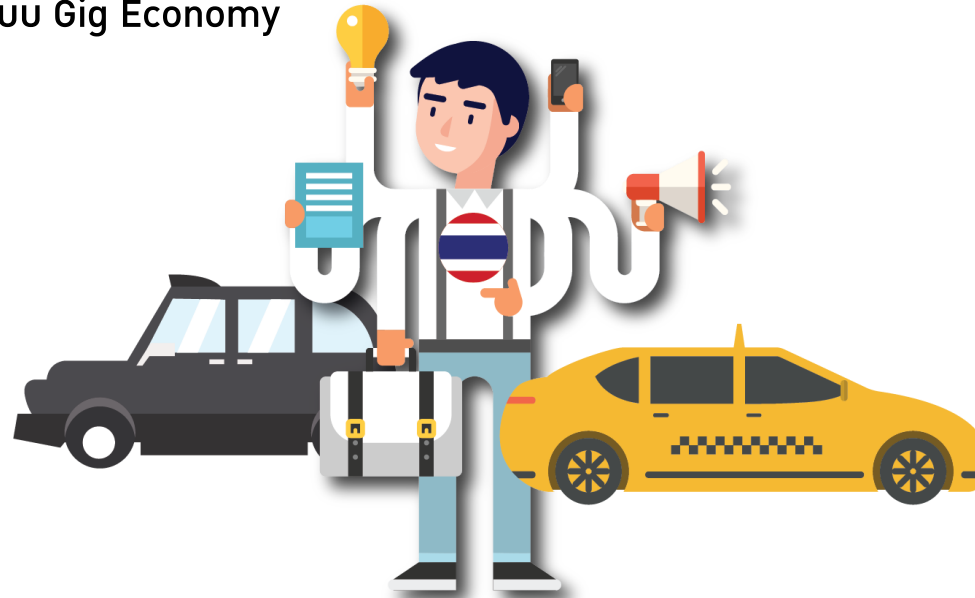
- ขาดความพร้อมและทักษะที่จำเป็น
- ระบบการคุ้มครองที่เหมาะสม

Gig Economy

ระบบเศรษฐกิจที่ประกอบด้วยงานรูปแบบ Gig

มีอิสระ เลือกรับงาน เลือกเวลาทำงานได้ตามใจชอบ

งานชั่วคราว รับงานจ้างจบเป็นครั้งๆไป ไม่ยึดติดกับที่ใดที่หนึ่ง

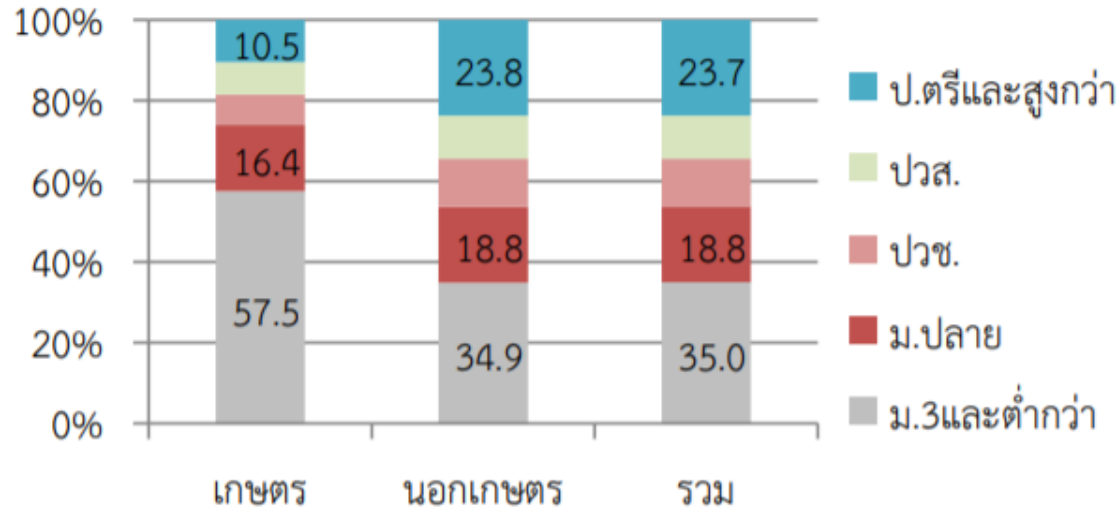
- คนทำงานอื่นๆ
- มีงานทำอยู่แล้ว แต่เริ่มรับงานอิสระเป็นส่วนเสริม
- รับงานอิสระเต็มตัว

ตัวชี้วัดที่เกี่ยวกับทรัพยากรมนุษย์ที่เป็นจุดอ่อนของไทยปี 2018 เทียบกับประเทศในอาเซียน

ตัวชี้วัด/ประเทศ	ไทย	สิงคโปร์	มาเลเซีย
*ทักษะทางภาษาที่ตอบสนองต่อความต้องการของนายจ้าง (การสำรวจ)	49	8	29
	(4.58/2018)	(8.35/2018)	(6.72/2018)
ผลิตภาพแรงงาน (PPP)	58	16	45
	(14.02/2017)	(60.10/2017)	(28.58/2017)
ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (การสำรวจ)	52	16	34
	(5.85/2018)	(7.79/2018)	(7.50/2018)
ดัชนีการพัฒนามนุษย์	55	5	48
	(0.74/2015)	(0.92/2015)	(0.79/2015)

ไทยยังมีจุดอ่อนค่อนข้างมากในเรื่องภาษา ผลิตภาพแรงงาน ทักษะด้าน ICT และดัชนีการพัฒนามนุษย์ เมื่อเทียบกับสิงคโปร์และมาเลเซีย

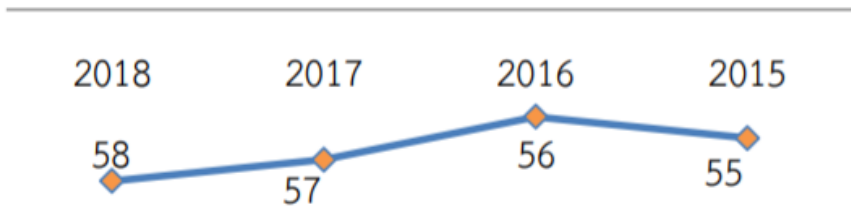
แรงงานในสถานประกอบการตามระดับการศึกษา

ที่มา: ระบบฐานข้อมูลอุปสงค์และอุปทานกำลังคน (PMANP) กระทรวงแรงงาน

ผลิตภาพแรงงานไทย

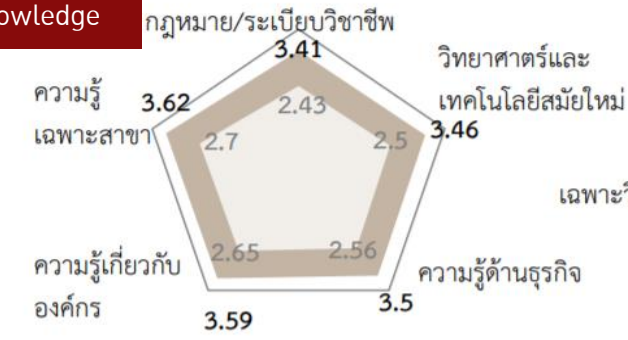
Labour productivity

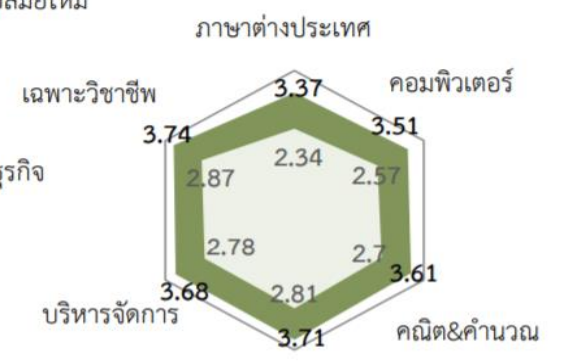
ที่มา: IMD World Competitiveness Ranking 2018 (63 ประเทศ)

- มีการเจริญเติบโตของผลิตภาพค่อนข้างต่ำ
- 1 ใน 3 มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและต่ำกว่า
- ระดับความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะต่ำกว่าความคาดหวัง
- อุตสาหกรรมยังพึ่งพาแรงงานไร้ฝีมือ
- ขาดแคลน บุคลากรในการให้บริการอุตสาหกรรม อาทิ ผู้ออกแบบ เครื่องจักรและระบบอัตโนมัติ พัฒนาเทคโนโลยี

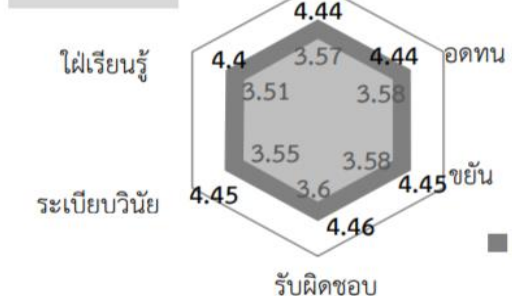
Knowledge

Skills

Attributes

■ คาดหวัง □ ที่เป็นอย่างจริง

ที่มา: รายงานภาวะสังคม ไตรมาส 1 ปี 256

สถานการณ์แรงงาน

หน่วย: ล้านคน

	2550	2552	2554	2556	2558	2560
ประชากรทั้งหมด	65.80	66.93	67.62	68.28	67.24	67.66
ประชากรอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป	51.12	52.90	54.07	55.09	55.29	56.00
กำลังแรงงานรวม ^{1/}	37.61	38.88	39.62	39.47	38.77	38.17
กำลังแรงงานปัจจุบัน	37.56	38.83	39.58	39.42	38.69	38.10
• ผู้มีงานทำ	37.12	38.37	39.32	39.11	38.33	37.65
• ผู้ว่างงาน	0.44	0.46	0.26	0.31	0.36	0.45
อัตราการเข้าสู่ตลาดแรงงาน (ร้อยละ)	73.6	73.5	73.3	71.6	70.1	68.2
อัตราการว่างงาน (ร้อยละ)	1.2	1.2	0.7	0.8	0.9	1.2

หมายเหตุ: 1/ กำลังแรงงานรวม หมายถึง กำลังแรงงานในปัจจุบันและกำลังแรงงานรอฤดูกาล

ที่มา: ข้อมูลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร ไตรมาส 3 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

จำนวนกำลังแรงงาน จำแนกตามระดับการศึกษา ระหว่างปีพ.ศ. 2550 – 2560

จำนวนกำลังแรงงานที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษาและต่ำกว่ายังคงถือเป็นสัดส่วนใหญ่ของผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงานการพัฒนา
 คุณวุฒิวิชาชีพอาจจำเป็นต้องให้ความสำคัญของกำลังแรงงานในกลุ่มนี้

หน่วย: ล้านคน

ระดับการศึกษา	2550	2552	2554	2556	2558	2560
ต่ำกว่าประถมศึกษา	13.19	12.83	12.09	10.08	9.64	8.60
ประถมศึกษา	8.59	8.84	8.93	9.86	8.55	8.43
มัธยมศึกษาตอนต้น	5.56	5.93	6.25	6.57	6.12	6.43
มัธยมศึกษาตอนปลาย	3.42	3.79	4.29	4.63	4.75	4.81
ปวช.	1.27	1.35	1.32	1.28	1.42	1.43
ปวส.หรืออนุปริญญา	1.53	1.70	1.82	1.80	1.96	1.98
ปริญญาตรี	3.49	3.89	4.19	4.40	5.19	5.40
ปริญญาโท	0.39	0.45	0.58	0.61	0.77	0.76
ปริญญาเอก	0.02	0.02	0.02	0.03	0.04	0.04
การศึกษาอื่นๆ	0.04	0.02	0.04	0.03	0.13	0.10
ไม่ทราบ	0.12	0.07	0.09	0.19	0.20	0.18
รวม	37.61	38.88	39.62	39.47	38.77	38.17

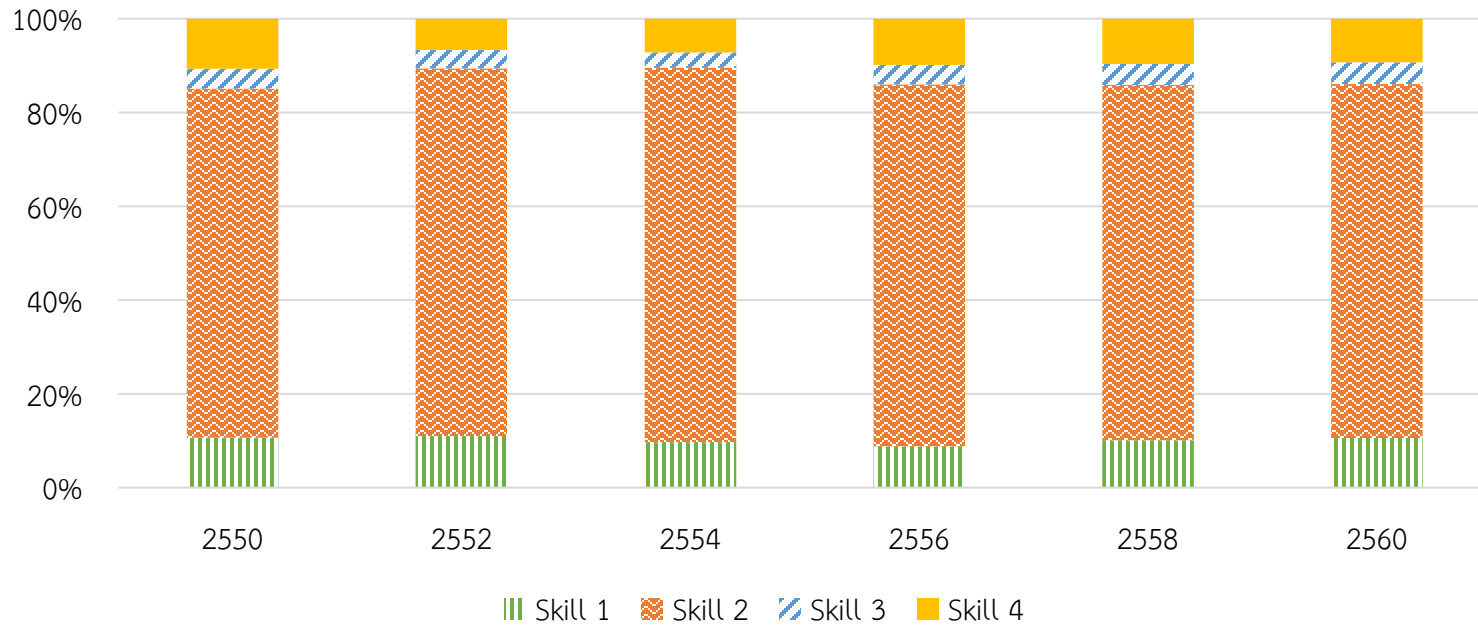
จำนวนกำลังแรงงาน จำแนกตามอาชีพ ระหว่างปีพ.ศ. 2550 – 2560

แผนพัฒนาคุณวุฒิวชิชาชีพอาจมุ่งเน้นกลุ่มพนักงานบริการ และพนักงานขายในร้านค้าและตลาด ซึ่งถือเป็นกลุ่มแรงงานที่มีจำนวนสูงในกำลังแรงงาน

หน่วย: ล้านคน

อาชีพ	2550	2552	2554	2556	2558	2560
ผู้บัญญัติกฎหมาย ข้าราชการระดับอาวุโสและผู้จัดการ	2.48	1.00	0.97	1.89	1.52	1.41
ผู้ประกอบการวิชาชีพด้านต่างๆ	1.48	1.54	1.86	1.94	2.15	2.08
ช่างเทคนิคสาขาต่างๆ และผู้ประกอบการวิชาชีพอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	1.57	1.51	1.29	1.62	1.74	1.74
เสมียน	1.36	1.52	1.32	1.16	1.44	1.54
พนักงานบริการ และพนักงานขายในร้านค้าและตลาด	5.19	6.57	7.50	6.43	7.33	7.46
ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือในด้านการเกษตรและการประมง	14.22	14.76	15.21	15.43	12.18	11.66
ผู้ปฏิบัติงานในธุรกิจด้านความสามารถทางฝีมือและธุรกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	3.86	4.42	4.35	4.04	4.28	4.12
ผู้ปฏิบัติการเครื่องจักรโรงงานและเครื่องจักร และผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบ	2.97	2.81	2.96	3.01	3.73	3.59
อาชีพขั้นพื้นฐานต่างๆ	3.96	4.22	3.82	3.44	3.87	3.97
ไม่ทราบ	0.05	0.01	0.04	0.16	0.08	0.08
รวม	37.12	38.37	39.32	39.11	38.33	37.65

สัดส่วนระดับทักษะของกำลังแรงงาน ระหว่างปีพ.ศ. 2550 – 2560

ควรรยกระดับแรงงานในกลุ่มทักษะระดับ 2 ซึ่งเป็นแรงงานที่ประกอบอาชีพพนักงานบริการและกลุ่มที่ประกอบอาชีพผู้ปฏิบัติงานในธุรกิจด้านความสามารถทางฝีมือและธุรกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกลุ่มผู้ปฏิบัติการเครื่องจักรโรงงานและเครื่องจักร และผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบ

- หมายเหตุ:
- Skill 1 – อาชีพพื้นฐานต่างๆ
 - Skill 2 – อาชีพเสมียนถึงอาชีพผู้ปฏิบัติการเครื่องจักรโรงงานและเครื่องจักร และผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบ
 - Skill 3 – ช่างเทคนิคสาขาต่างๆ และผู้ประกอบการวิชาชีพอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
 - Skill 4 – อาชีพผู้บัญญัติกฎหมาย ข้าราชการระดับอาวุโสและผู้จัดการ และ ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่างๆ

ที่มา: ข้อมูลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร ไตรมาส 3 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

นายจ้างหรือสถานประกอบการส่วนใหญ่ (ร้อยละ 34.59 ของการสำรวจ) มีความต้องการพัฒนาความรู้ของแรงงานด้าน**ความรู้เฉพาะในสาขาวิชาชีพ**มากที่สุดสะท้อนให้เห็นว่าความรู้เฉพาะทางของแรงงานกับความคาดหวังในตัวผู้ประกอบการยังคงมีช่องว่างอยู่

สาขาวิชาชีพที่ต้องการการพัฒนาทักษะของแรงงานมากที่สุด คือ **สาขาวิชาชีพด้านช่างอุตสาหกรรม** (ร้อยละ 23.48) รองลงมาได้แก่ ทักษะด้านพาณิชย์กรรม (ร้อยละ 16.29) และทักษะด้านคหกรรม (ร้อยละ 4.08) ซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบที่ว่าภาคเอกชนมีความต้องการดำเนินธุรกิจในอนาคตด้วยการปรับปรุงกระบวนการผลิตและ/หรือ นำเครื่องจักรมาใช้ จึงมีความต้องการให้ภาครัฐช่วยเหลือด้านการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานมากที่สุด

ความช่วยเหลือจากภาครัฐที่ผู้ประกอบการต้องการในสามลำดับแรก ได้แก่

- ความช่วยเหลือในด้านการลดภาษีเงินได้ของธุรกิจมากที่สุด (ร้อยละ 44.51)
- การฝึกอบรมและพัฒนาฝีมือแรงงาน (ร้อยละ 44.51)
- การเสริมสร้างและพัฒนาบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน (ร้อยละ 36.02)

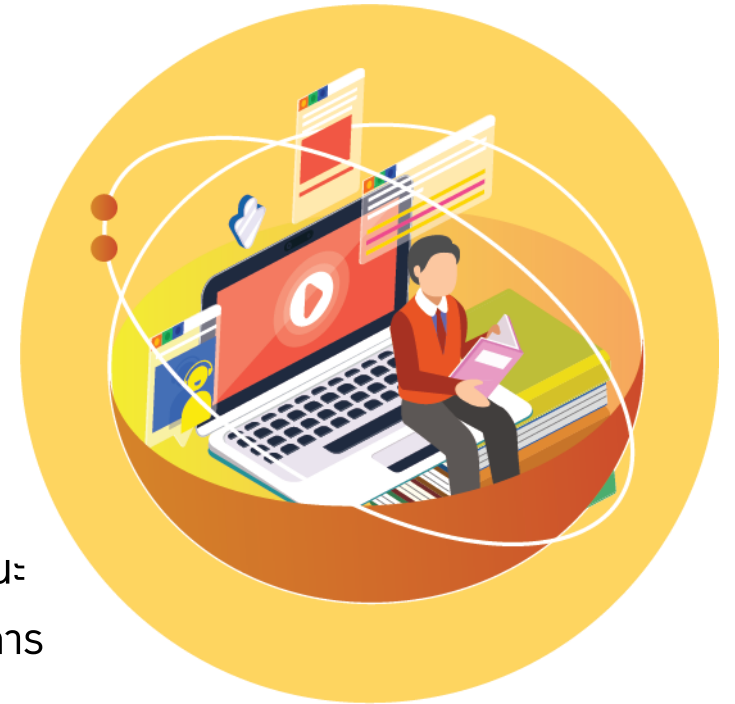

ข้อมูลสถาบันคุณวุฒิ
วิชาชีพและผลการ
ดำเนินการที่ผ่านมา

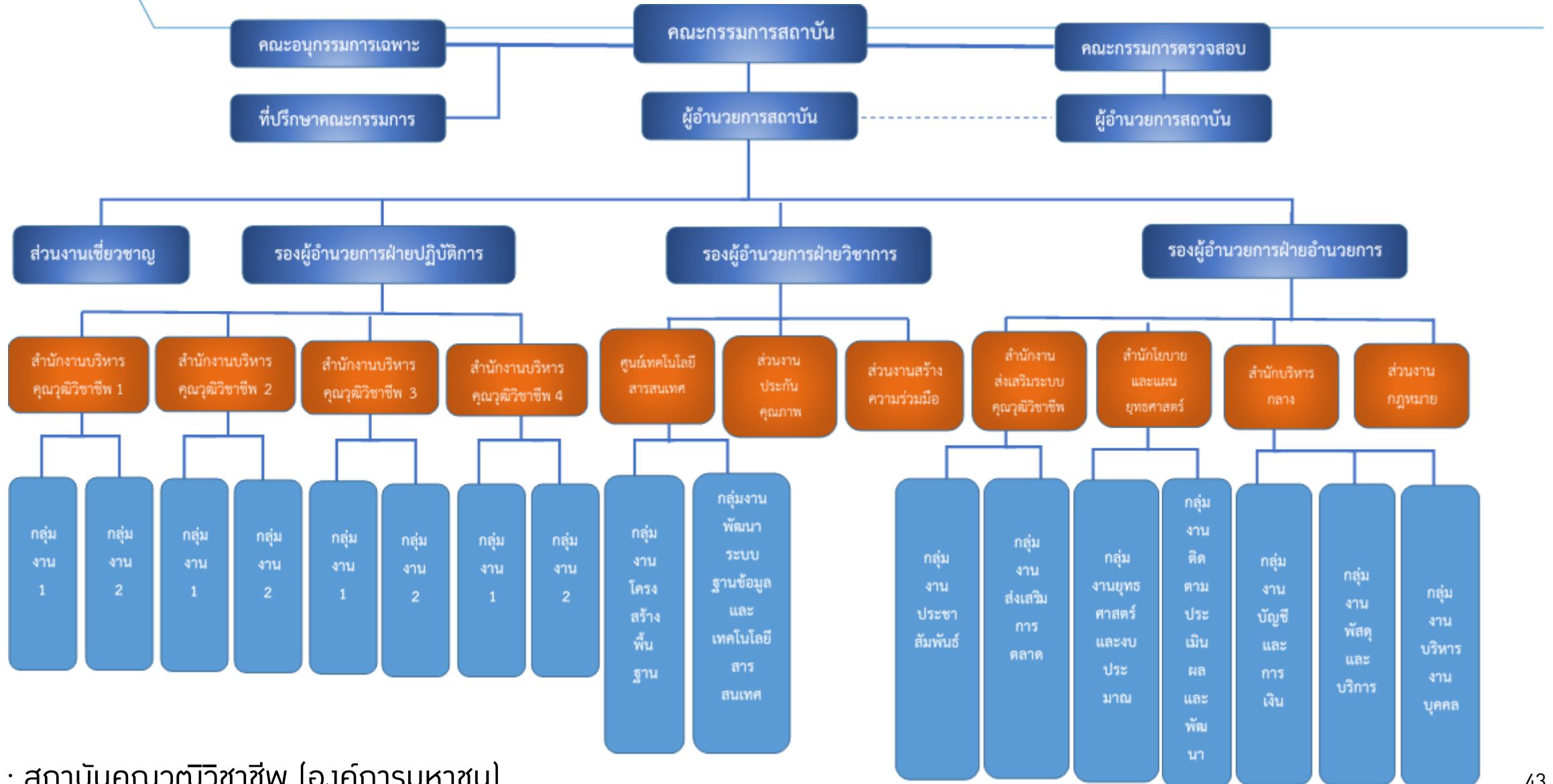
เป็นสถาบันที่พัฒนาและขับเคลื่อน
ระบบคุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานอาชีพ
ที่สอดคล้องกับ **Thailand 4.0**
**เพื่อยกระดับสมรรถนะกำลังคนอย่างน้อย
310,000 คนภายในปี 2564**

1. สร้างการรับรู้ต่อระบบคุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานอาชีพให้เป็นที่รู้จัก และผลักดันให้เกิดความตระหนักถึงประโยชน์และมีการนำระบบคุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานอาชีพไปใช้อย่างกว้างขวาง
2. สนับสนุนให้กลุ่มผู้ประกอบการอาชีพมีส่วนร่วมในการจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และ Thailand 4.0
3. ส่งเสริมให้นำระบบคุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานอาชีพไปใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรฐานสมรรถนะ โดยภาคการศึกษาและหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะบุคลากรในภาคอุตสาหกรรม และส่งเสริมเพื่อให้มีการเทียบโอนคุณวุฒิเพื่อยกระดับความก้าวหน้าของกำลังคน
4. ให้การรับรององค์กรที่มีหน้าที่รับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพเพื่อประเมินสมรรถนะของบุคคลให้ครอบคลุมทุกสาขาวิชาชีพ โดยกระบวนการที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล และบูรณาการความร่วมมือกับกระทรวงแรงงานและหน่วยงานอื่นๆ
5. นำระบบศูนย์กลางเครือข่ายข้อมูล สารสนเทศและการบริการเกี่ยวกับมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพไปใช้สนับสนุนบริการระบบคุณวุฒิวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1. บูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานทุกภาคส่วน ในการประชาสัมพันธ์และสร้างการรับรู้เกี่ยวกับระบบคุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานอาชีพให้เป็นที่รู้จัก และผลักดันให้มีการนำไปใช้ประโยชน์
2. จัดทำและทบทวนมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของภาคเศรษฐกิจ และเทียบเคียงมาตรฐานสากล
3. ผลักดันให้มีการนำระบบคุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานอาชีพไปสู่การต่อยอดกับหน่วยงานด้าน การศึกษา แร่งาน และผู้ประกอบการ นำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะเพื่อเป็น เครื่องมือในการสร้างความก้าวหน้าในอาชีพให้กับกำลังคน รวมถึงผู้ที่ขาดโอกาสในการเข้าสู่ระบบ การศึกษา
4. พัฒนาระบบการรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล และ ผลักดันให้กำลังคนได้รับการรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพให้ครอบคลุมทุกสาขา วิชาชีพ
5. นำระบบศูนย์กลางเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศและการบริการเกี่ยวกับคุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานอาชีพไปใช้ สนับสนุนในการบริการระบบคุณวุฒิวิชาชีพตามแนวทางรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (E-Government) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โครงสร้างการแบ่งส่วนงาน สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)

- ปรับโครงสร้างองค์กรให้มีความสอดคล้องกับการดำเนินงาน
- จัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ ที่เป็นไปตามความต้องการของผู้ประกอบการ ปัจจุบันมีการจัดทำมาตรฐานอาชีพแล้วเสร็จจำนวน 57 สาขาวิชาชีพ โดยพร้อมให้การรับรองสมรรถนะจำนวน 49 สาขาวิชาชีพ ใน 493 วิชาชีพ 1,309 ชั้นคุณวุฒิ
- ลงนามความร่วมมือกับสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ แนวทางการประเมิน และร่วมประเมินองค์กรที่มีหน้าที่รับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพ
- ร่วมกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายจัดงานสัมมนาเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันกับภาคอุตสาหกรรม หน่วยงานฝึกอบรมและพัฒนากำลังคน

การขับเคลื่อนการผลิตและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

- กำหนดนโยบายและแนวทางการผลิตและพัฒนากำลังคนในกลุ่มอุตสาหกรรมสาขาอาชีพให้รองรับกับตลาดแรงงาน รวมถึงกำหนดมาตรฐานอาชีพ คุณวุฒิวิชาชีพ และคุณวุฒิการศึกษาให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

การจัดทำและทบทวนมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพเพื่อรองรับ Thailand 4.0

- บูรณาการความร่วมมือกับกระทรวงอุตสาหกรรม เพื่อพัฒนามาตรฐานให้ตรงตามอุตสาหกรรม 10 กลุ่มเป้าหมาย

การสร้างโอกาสในการพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกอบอาชีพไปสู่ Thailand 4.0

- สนับสนุนผู้เข้ารับการประเมินสมรรถนะของบุคคลไปแล้วจำนวน 19,733 คน จากเป้าหมาย 39,500 คน

การสนับสนุนการสร้างเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล

- พัฒนาสมรรถนะด้านดิจิทัลสำหรับข้าราชการและบุคลากรภาครัฐ (Digital Government)
- ผลักดันให้เกิดการนำสมรรถนะด้านการใช้ดิจิทัล (Digital Literacy)

การพัฒนากรอบคุณวุฒิวิชาชีพ จาก 7 ระดับเป็น 8 ระดับให้สอดคล้องกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

- มีการปรับมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพในสาขาวิชาชีพบริการสุขภาพ สาขาวิชาชีพบริหารทรัพยากรสิน สาขาวิชาชีพธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ และสาขาวิชาชีพบริหารงานบุคคล และเตรียมทบทวนมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพที่เหลือ

พัฒนาระบบคุณวุฒิวิชาชีพร่วมกับภาคการศึกษาในการผลิตและพัฒนากำลังคนเพื่อรองรับการพัฒนาประเทศ

- บูรณาการความร่วมมือกับกระทรวงศึกษาธิการในการร่วมพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ และหลักสูตรฝึกอบรม พัฒนาระบบรับรองสมรรถนะให้กับนักเรียนนักศึกษาให้มีสมรรถนะตรงตามที่คุณประกอบการต้องการ

จัดกิจกรรมเพื่อขับเคลื่อนความชัดเจนในการกำหนดแผนงานและแนวทางดำเนินงานรวมถึงรับฟังความต้องการของทุกภาคส่วน

- สร้างความร่วมมือกับกระทรวงศึกษาธิการ ประเทศออสเตรเลีย ในการแลกเปลี่ยนและพัฒนามาตรฐานอาชีพให้เกิดการรับรองสมรรถนะของบุคคล
- สร้างความร่วมมือกับกองทัพไทยในการสนับสนุนให้ทหารกองประจำการเข้าทดสอบมาตรฐานอาชีพกับทางสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ
- ลงนามความร่วมมือการสนับสนุนการจัดทำมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติและมาตรฐานอาชีพร่วมกับกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน ศูนย์พัฒนาคุณมนุษย์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
- ร่วมมือกับบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) ในการประเมินสมรรถนะผู้ขับเครื่องบินโดยสารสาธารณะ (แก๊กซี่)

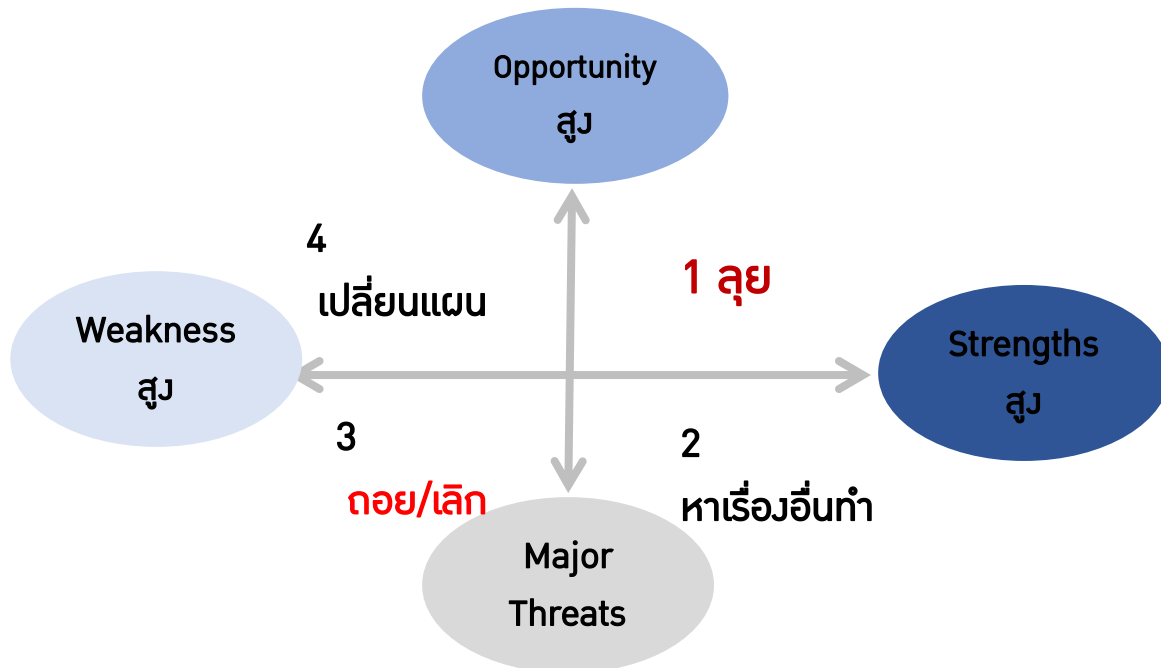

แนวคำถามนำสำหรับการทำ SWOT

สรุปคำถามเพื่อการวิเคราะห์

• เราทำอะไรได้ดี • เรามีทรัพยากรอะไรที่คนอื่นไม่มี • อะไรที่คนอื่นคิดว่าเป็นจุดแข็งของเรา	• มีอะไรที่เราควรปรับปรุงได้ • เรามีทรัพยากรอะไรที่ด้อยกว่าคนอื่น • อะไรที่เราคิดว่าเป็นจุดแข็งของคนอื่น
• โอกาสอะไรที่เปิดให้กับตัวเรา • แนวโน้มอะไรที่เราสามารถฉวยโอกาสได้ • จุดแข็งอะไรที่สามารถเปลี่ยนเป็นโอกาสได้	• แนวโน้มอะไรที่จะเป็นอันตรายกับเรา • คู่แข่งกำลังทำอะไรอยู่ • จุดอ่อนอะไรทำให้เกิดภัยคุกคามแก่เรา

กำหนดกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์

- กำหนดเกณฑ์**
 - เกี่ยวข้องการสร้างผลสัมฤทธิ์ (Balance Scorecard)
 - กระทบอย่างรุนแรงเด่นชัด
 - กระทบระดับแข่งขันเชิงยุทธ
- จัดลำดับความสำคัญของสภาพแวดล้อม โดยใช้เกณฑ์**
 - Financial perspectives
 - Internal perspectives
 - External perspectives
 - Innovation perspectives
- ปรับลำดับความสำคัญให้สอดคล้องกับข้อมูล (สถิติ)**

ขอรับฟังความคิดเห็น เพื่อวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis)

1.การวิเคราะห์สิ่งแวดล้อม
ภายนอก : PESTEL

2.การวิเคราะห์สิ่งแวดล้อมภายใน
: แนวคิด 7s McKinsey

TDRI

THAILAND
DEVELOPMENT
RESEARCH
INSTITUTE

<http://tdri.or.th>

[facebook/tdri.thailand](https://www.facebook.com/tdri.thailand)

[@TDRI_thailand](https://twitter.com/TDRI_thailand)